

Paskaidrojuma raksts
Bauskas novada domes 2011.gada 31.marta saistošajiem noteikumiem Nr.4
„Par Bauskas novada pašvaldības 2011.gada budžetu”.

Jebkuras pašvaldības darbības finansiālo pamatu veido budžets, kas ir svarīgākais instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai, kā arī pašvaldības teritorijas ilgtermiņa attīstībai.

Pašvaldību ekonomisko attīstību un finanšu situāciju ietekmē kopīgā situācija ekonomiskajā un sociālajā jomā valstī. No tā kā attīstīsies valsts prognozētais makroekonomiskais scenārijs, ir atkarīgs arī pašvaldību finanšu stāvoklis. Stabila makroekonomiskā vide valstī ir priekšnosacījums līdzsvarotas un ilgā laika periodā noturīgas pašvaldību izaugsmes nodrošināšanai.

2011. gadā un turpmāk Bauskas novada pašvaldībai būtiski ir nodrošināt novada attīstības un investīciju projektu ieviešanu un realizāciju, tādējādi uzlabojot dzīves vides kvalitāti novadā, ielu, ceļu, dzīvojamo teritoriju, izglītības iestāžu u.c. iestāžu infrastruktūru. Ekonomiskās krīzes apstākļos, samazinoties pašvaldības ieņēmumiem, iespējas novirzīt līdzekļus attīstības projektu finansēšanai kļūst ierobežotas. Lai veicinātu Bauskas novada attīstību, investīcijām infrastruktūrā tiks piesaistīti Eiropas Savienības fondu un aizņēmumu līdzekļi. Nozīmīgākie projekti 2011.gadā ir ūdenssaimniecību sakārtošana, ceļu un ielu rekonstrukcija, izglītības un kultūras iestāžu renovācija un vides sakārtošana. Projektiem līdzfinansējumu plānots saņemt galvenokārt no Eiropas Reģionālā attīstības fonda, Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda un Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai.

Atbilstoši likumā „Par valsts budžetu 2011.gadam” noteiktajam aizņēmumu piesaiste pašvaldībā īstenoto Eiropas Savienības projektu līdzfinansēšanai un priekšfinansēšanai 2011.gadā būs iespējama tikai pēc attiecīgās Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomes atļaujas saņemšanas.

Bauskas novada pašvaldības 2011.gada budžets izstrādāts, ievērojot likumos „Par pašvaldību budžetiem”, „Par pašvaldībām”, „Par budžetu un finanšu vadību”, „Par valsts budžetu 2011.gadam”, kā arī nodokļu likumos, Ministru kabineta noteikumos un citos normatīvajos aktos paredzētās prasības.

Bauskas novada pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta un speciālā budžeta.

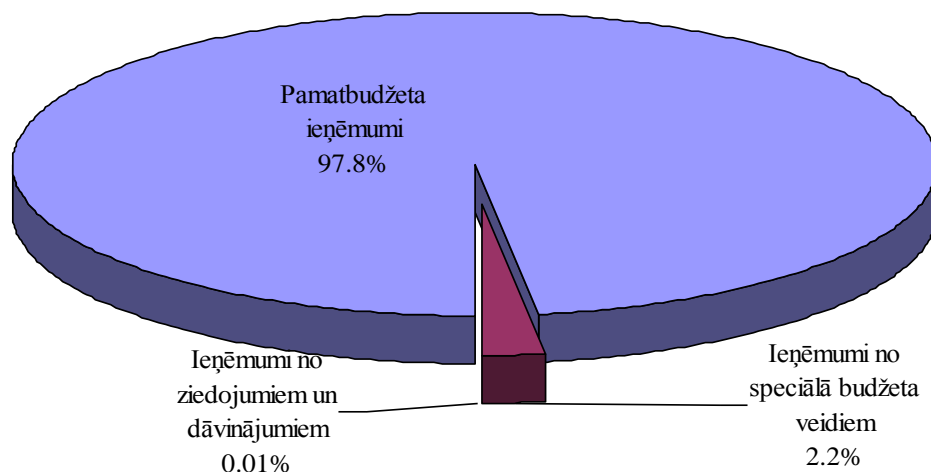
Skaitliskā informācija par budžeta ieņēmumiem atbilstoši ieņēmumu avotiem un budžeta ieņēmumu klasifikācijai ir Bauskas novada domes saistošo noteikumu „Par Bauskas novada pašvaldības 2011.gada budžetu” 1.,2.,3.,4.,5. un 6.pielikumā.

Skaitliskā informācija par budžeta izdevumiem ir Bauskas novada domes saistošo noteikumu „Par Bauskas novada pašvaldības 2011.gada budžetu” 1.,2.,3.,4.,5. un 6.pielikumā.

Bauskas novada pašvaldības 2011.gada ieņēmumu prognoze

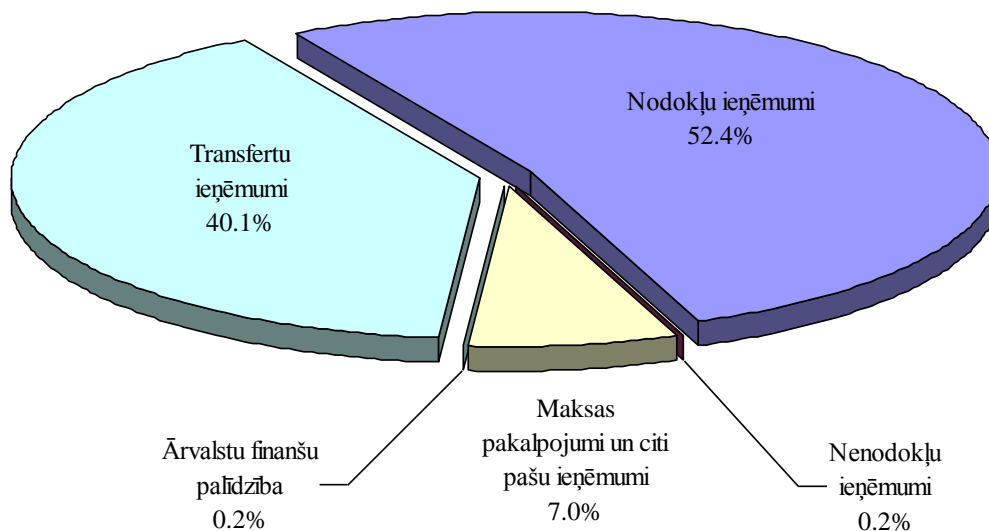
Bauskas novada konsolidētā budžeta (pamatbudžeta un speciālā budžeta) ieņēmumu kopējais apjoms 2011.gadā plānots Ls 13 217 933, ko veido pamatbudžeta ieņēmumi Ls 12 925 392, speciālā budžeta ieņēmumi Ls 291 264 un ziedojumi un dāvinājumi Ls 1 277.

1.attēls. Budžeta ieņēmumu struktūra

Pamatbudžets ir budžeta galvenā daļa (97.8% no kopējiem budžeta ieņēmumiem) un tā ieņēmumus veido nodokļu ieņēmumi (iedzīvotāju ienākuma nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis, azartspēļu nodoklis), nenodokļu ieņēmumi (ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašuma, pašvaldības nodevas un naudas sodi u.c.), budžeta iestāžu ieņēmumi (ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi), valsts budžeta transferti (mērķdotācijas un dotācijas pašvaldības budžetam, finansējums Eiropas Savienības projektu īstenošanai) un pašvaldību budžetu transferti (ieņēmumi par izglītības un sociālo funkciju nodrošināšanu, finansējums būvvaldes, bibliotēkas funkciju veikšanai, sporta skolas finansēšanai).

2.attēls. Pamatbudžeta ieņēmumu struktūra

Nodokļu ieņēmumi. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi ir galvenais Bauskas novada pašvaldības 2011.gada pamatbudžeta ieņēmumu avots, kas veido 45,8% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem. Neskatoties uz to, ka pašvaldību budžetos ieskaitāmā iedzīvotāju ienākuma nodokļa īpatsvars 2011.gadā tiek palielināts no 80% uz 82%, valstī īstenotie pasākumi iedzīvotāju ienākuma nodokļa jomā- nodokļa likmes samazinājums no 26% uz 25%, neapliekamā minimuma pieaugums no Ls 35 uz 45, kā arī neapliekamā minimuma par apgādājamiem pieaugums no Ls 63 uz 70- būtiski ietekmē pašvaldību ieņēmumu bāzi.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa prognoze 2011.gadam ir Ls 5 847 413, kas ir par 15,0% mazāk nekā 2010.gada prognoze un par 11,4% mazāk nekā 2010.gada izpilde.

Ņemot vērā to, ka valdība ir paredzējusi iedzīvotāju ienākuma nodokļa neizpildes kompensāciju, ja tiek konstatēta vairāk kā 4 procentu neizpilde (no gada sākuma), garantētie iedzīvotāju ienākuma nodokļu ieņēmumi Bauskas novada pašvaldības budžetā 2011.gadā paredzami Ls 5 613 516 apmērā.

Nekustamā īpašuma nodokli (NĪN) plānots iekasēt Ls 829 780 apmērā, un tas sastāda 6,4% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem, kas ir par 25,6% (Ls 169 261) vairāk nekā 2010.gada izpilde. NĪN kārtējā saimnieciskā gada ieņēmumi plānoti Ls 740 800 apmērā jeb 84,6% no faktiski aprēķinātā nodokļa summas. Ieņēmumi no nodokļa iepriekšējo gadu parādiem plānoti Ls 88 980 apmērā.

Saskaņā ar likumu „Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli” pašvaldības budžetā tiek ieskaitīti 25% no azartspēļu nodokļa ienākumiem par azartspēlēm, kuras tiek organizētas attiecīgās pašvaldības teritorijā. **Azartspēļu nodokļa ieņēmumi** 2011.gadā, ņemot vērā nodokļa iekasēšanas dinamiku 2010.gadā, plānoti Ls 18 480 (0,1% no pamatbudžeta ieņēmumiem) apjomā, t.i., 2010.gada plānotā līmenī.

Nenodokļu ieņēmumi plānoti Ls 23 894 apmērā jeb 0,2% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem. Nenodokļu ieņēmumus veido procentu ieņēmumi par depozītiem un kontu atlikumiem, valsts un pašvaldību nodevas, naudas sodi un sankcijas, ko uzliek pašvaldības, ieņēmumi no pašvaldības īpašuma pārdošanas un citi nenodokļu ieņēmumi.

Pašvaldības budžetā tiek iemaksātas šādas valsts nodevas:

- par apliecinājumiem un citu funkciju pildīšanu bāriņtiesās;
- par civilstāvokļa aktu reģistrāciju, grozīšanu un papildināšanu;
- par uzvārda, vārda un tautības ierakstu maiņu personu apliecinošos dokumentos;
- par dzīves vietas deklarēšanu.

Saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām” ir noteiktas un pašvaldības budžetā tiek iemaksātas šādas pašvaldību nodevas:

- par reklāmas eksponēšanu;
- par tirdzniecību publiskā vietā;
- par būvatļauju saņemšanu;
- par dzīvnieku (suņu un kaķu) turēšanu.

Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi plānoti Ls 907 983 apmērā, kas sastāda 7,0% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem. Šo ieņēmumu daļu veido ieņēmumi par nomu un īri, no vecāku maksām, par biļešu realizāciju, kursiem, komunālajiem pakalpojumiem u.c.

Būtisku pamatbudžeta ieņēmumu daļu (40,1%) veido maksājumi no valsts un citu pašvaldību budžetiem.

Valsts budžeta transferti plānoti Ls 5 045 241 apmērā jeb 39,0% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem.

Bauskas novada pašvaldības ieņēmumu plānā mērķdotācija izglītības funkciju nodrošināšanai plānota 2011.gada astoņiem mēnešiem saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2011.gadam”.

Mērķdotācijas no valsts budžeta plānotas Ls 2 413 334 apmērā (paskaidrojuma raksta 1.pielikums). Mērķdotācija izglītībai salīdzinājumā ar 2010.gada astoņu mēnešu periodu ir lielāka par 2,3% un sastāda Ls 2 236 347.

Finansējumu bezmaksas interneta un datoru nodrošināšanai bibliotēkās paredzēts saņemt 7 Ls 332 apmērā, salīdzinot ar 2010.gadu par Ls 60 vairāk.

Valsts budžeta mērķdotāciju garantētā minimālā ienākuma un dzīvokļu pabalstu kompensācijai plānots saņemt Ls 169 655 apmērā, kas gada laikā var tikt precizēta atbilstoši faktisko izmaksu apjomam.

Valsts budžeta dotācijas 2011.gadā plānots saņemt Ls 277 110 apmērā (paskaidrojuma raksta 1.pielikums).

2011.gadā valsts budžeta dotācija par bērnuamos līdz 1998.gada 1.janvārim ievietotajiem bērniem būs Ls 36 000, salīdzinot ar 2010.gadu par Ls 42 000 mazāk, savukārt dotācija par veco ļaužu pansionātos līdz 1998.gada 1.janvārim ievietotajiem iemītniekiem ir nemainīga un sastāda Ls 24 000.

Par 3,1% jeb Ls 627 ir samazināta Kultūras ministrijas dotācija Mākslas skolai un tā būs Ls 19 822 apmērā, bet Mūzikas skola valsts budžeta finansējumu saņems Ls 71 292, t.i., gandrīz iepriekšējā gada apjomā.

Pārējie valsts budžeta transferti Ls 2 354 801, tajā skaitā dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda Ls 1 134 057 (tajā skaitā 2010.gada nesadalītais atlikums Ls 26 905), finansējums Eiropas Savienības struktūrfondu finansēto projektu īstenošanai un gala maksājumi par 2010.gadā pabeigtajiem projektiem Ls 1 220 744.

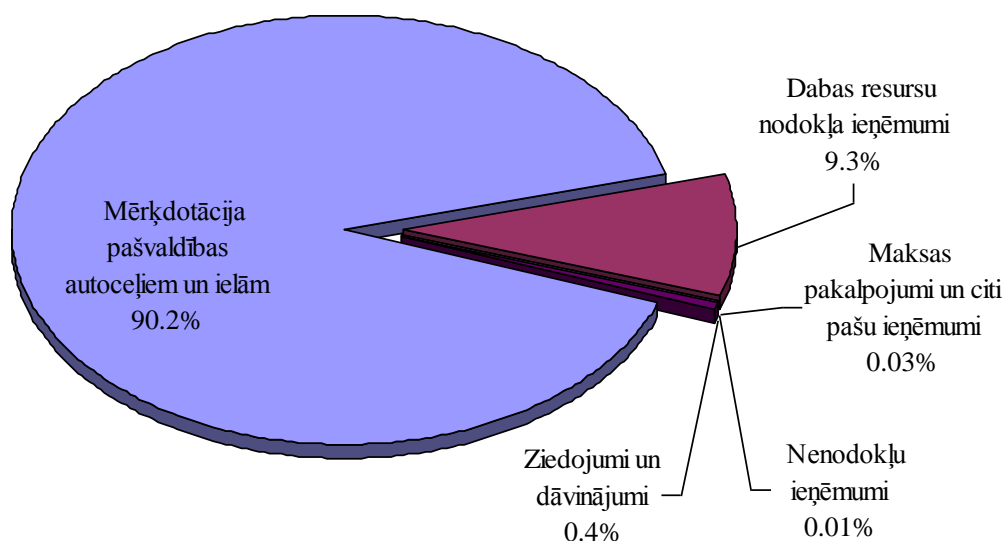
Valsts budžeta transfertu apjoms ir plānots, ņemot vērā nozaru ministriju sniegto informāciju par iespējamo finansējuma apmēru 2011.gadā, spēkā esošos normatīvos aktus (Ministru kabineta 21.12.2010.noteikumi Nr.1181 „Noteikumi par valsts budžeta dotāciju pašvaldībām 2011.gadā par sociālās aprūpes iestādēs līdz 1998.gada 1.janvārim ievietotajām personām”, Ministru kabineta 03.11.2009.noteikumi Nr.1251 „Noteikumi par valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu pašvaldībām garantētā minimālā ienākumu (GMI) līmeņa pabalsta un dzīvokļa pabalsta izmaksām”) un noslēgtos līgumus par Eiropas Savienības struktūrfondu apguvi. Valsts budžeta transfertu apjoms Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto projektu īstenošanai budžeta gada laikā var tikt mainīts atbilstoši projektu realizācijas gaitai.

Pašvaldību budžetu transferti Ls 148 597 apmērā (1,1% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem) plānoti kā ieņēmumi no citām pašvaldībām par izglītības un sociālo pakalpojumu nodrošināšanu, galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu, sadarbību tūrisma un informācijas tehnoloģiju jomā.

Speciālā budžeta ieņēmumi plānoti Ls 292 541 apmērā, ko veido īpašiem mērķiem iezīmētie līdzekļi Ls 291 264 - mērķdotācija no valsts budžeta pašvaldības autoceļu (ielu) finansēšanai Ls 264 017, dabas resursu nodoklis Ls 27 130, pārējie ieņēmumi Ls 117 un saņemtie ziedojumi un dāvinājumi Ls 1 277.

Nemainīgs valsts budžeta mērķdotācijas apjoms 2011.gadam plānots pašvaldības autoceļiem un ielām.

3.attēls. Speciālā budžeta ieņēmumu struktūra

Bauskas novada pašvaldības 2011.gada izdevumi

Bauskas novada pašvaldības ieņēmumi tiek novirzīti pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai – izdevumiem no budžeta finansētu institūciju - pašvaldības izglītības, kultūras, sporta iestāžu, nodaļu uzturēšanai, pasākumu finansēšanai, infrastruktūras uzturēšanai, pabalstiem maznodrošinātajiem iedzīvotājiem, projektu finansēšanai un citiem izdevumiem, kas paredzēti attiecīgajās pamatbudžeta programmās Bauskas novada domes saistošo noteikumu „Par Bauskas novada pašvaldības 2011.gada budžetu” 3., 5., 6.pielikumā.

Bauskas novada pašvaldības 2011.gada budžets veidots pēc programmu principa, paredzot finansējumu attiecīgu budžeta programmu īstenošanai. Budžeta programma ir savstarpēji saistītu, uz kopīgu mērķi orientētu pasākumu vai pakalpojumu kopums, kurš tiek plānots, izpildīts, uzskaitīts un kontrolēts no budžeta finansētās institūcijās saskaņā ar Likumu par budžetu un finanšu vadību un par kuru atbild budžeta izpildītāji.

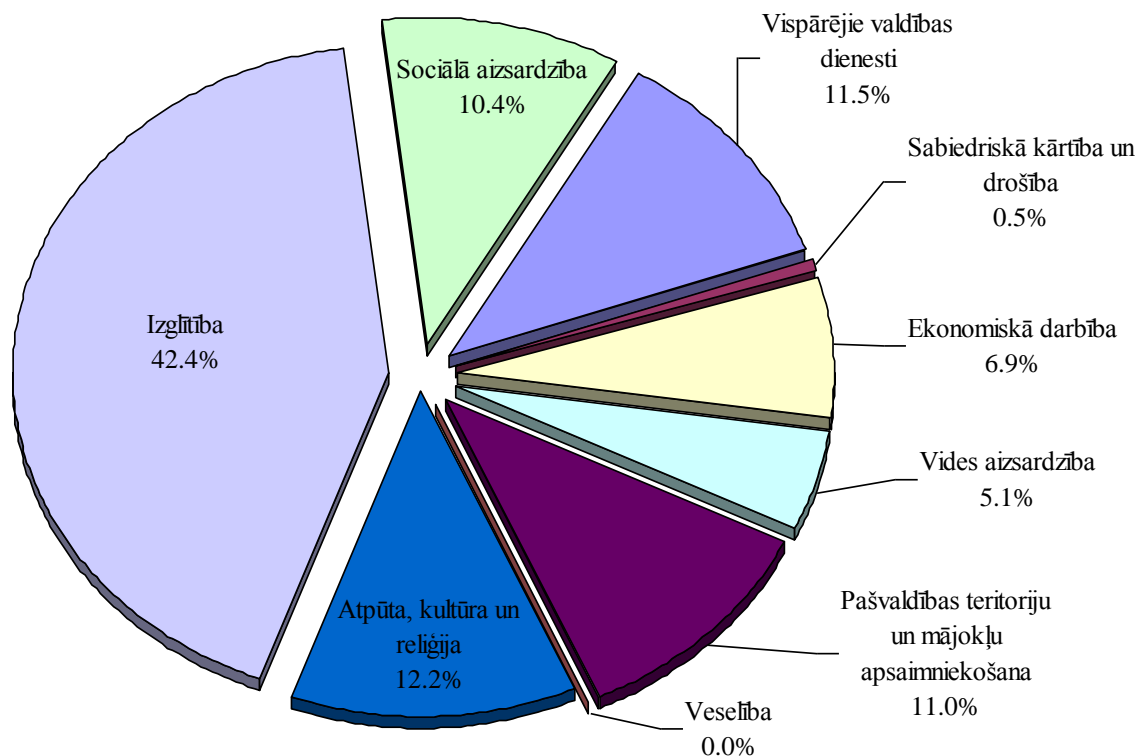
Konsolidētā budžeta izdevumu kopējais apjoms 2011.gadam plānots Ls 14 342 383 apmērā.

Pamatbudžeta izdevumi

Pamatbudžeta izdevumu kopējais apjoms 2011.gadam plānots Ls 13 936 772 apmērā. Izdevumu finansēšanai plānots novirzīt budžeta līdzekļu atlikumu gada sākumā, kas sastādīja Ls 1 591 976, tajā skaitā no Eiropas Savienības struktūrfondiem saņemtais finansējums Ls 879 846.

Bauskas novada domes saistošo noteikumu „Par Bauskas novada pašvaldības 2011.gada budžetu” 2.pielikumā ir pamatbudžeta izdevumu sadalījums atbilstoši veicamajām funkcijām. Funkciju sadalījums veidots saskaņā ar normatīvajiem aktiem par izdevumu klasifikāciju.

4.attēls. Pamatbudžeta izdevumu struktūra pa funkcijām/ nozarēm

Vispārējo valdības dienestu darbības nodrošināšanai paredzēti Ls 1 605 761 jeb 11,5% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem, tajā skaitā pašvaldības budžeta parāda darījumu nomaksai (aizņēmumu procentu maksājumi un apkalpošanas maksa) Ls 377 749 (2,7% no kopējiem ieņēmumiem), rezerves fonds Ls 277 359 (2,0% no kopējiem izdevumiem). Izpildvaras jeb pašvaldības pārvaldes funkcijas saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām” nodrošina Bauskas novada dome. Šo funkciju īstenošanu saskaņā ar apstiprināto Bauskas novada domes nolikumu nodrošina ievēlētie deputāti, domes vadība, struktūrvienības (Juridiskā, Iepirkumu, Ekonomikas un finanšu, Centralizētā grāmatvedība, Lietvedības un sabiedrisko attiecību nodaļa), kā arī pagastu pārvalžu administrācija. Budžeta sadaļā tiek plānoti izdevumi pašvaldības pārvaldes darbības nodrošināšanai Ls 950 653 jeb 6,8% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem.

Sabiedriskās kārtības un drošības pasākumiem paredzēti Ls 75 999 jeb 0,5% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem. Šajā budžeta sadaļā plānoti izdevumi Sabiedriskās kārtības nodaļas un Dzimtsarakstu nodaļas darbinieku, ugunsdrošības speciālistu un pasākumu darbības nodrošināšanai.

Ekonomiskajai darbībai plānoti Ls 964 989 jeb 6,9% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem. Lielākā daļa Ls 728 645 (75,5%) plānoto līdzekļu paredzēta Eiropas Savienības līdzfinansēto projektu īstenošanai- ielu un ceļu rekonstrukcijai. Līdzekļi plānoti arī Bauskas novada Būvvaldes, Pašvaldības IT kompetences centra, Tūrisma informācijas centra darbības nodrošināšanai, ceļu un ielu ikdienas uzturēšanai.

Vides aizsardzības pasākumiem paredzēti Ls 700 529 jeb 5,1% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem. Līdzekļus plānots izlietot atkritumu un notekūdeņu apsaimniekošanai, vides piesārņojuma novēršanai un samazināšanai, projektu īstenošanai. Eiropas Reģionālā attīstības fonda līdzfinansētiem ūdenssaimniecības projektiem plānoti Ls 641 608.

Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai plānoti Ls 1 538 001 jeb 11,0% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem. Līdzekļus paredzēts izlietot komunālās saimniecības uzturēšanai, ūdensapgādei, ielu apgaismošanai, teritoriju labiekārtošanai un ikdienas uzturēšanas darbu veikšanai, pašvaldību dzīvojamā fonda uzturēšanai un remontiem, īpašumu

apsaimniekošanai, projektu īstenošanai, komunālo dienestu darbinieku atlīdzībai. Šajā budžeta sadaļā tiek plānoti izdevumi Bauskas novada administrācijas Attīstības un plānošanas nodaļas darbības nodrošināšanai, kas nodrošina teritoriālās plānošanas un attīstības funkciju novadā.

Veselības veicināšanas pasākumu atbalstam paredzēti Ls 1 885.

Kultūrai, atpūtai un sportam plānoti Ls 1 703 461 jeb 12,2% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem. Šajā budžeta sadaļā paredzēts finansējums sporta un kultūras pasākumiem, sporta centram, bibliotēkām, muzejiem, kultūras namiem, projektu īstenošanai. Izdevumi paredzēti kultūras un sporta darbinieku darbības nodrošināšanai un pašdarbības kolektīvu vadītāju atalgojumam.

Vislielākais izdevumu apjoms tiek plānots izglītības iestāžu uzturēšanai. **Izglītības nozarei plānotais izdevumu apjoms ir Ls 5 903 537** (t.sk. mērķdotācija un dotācija izglītībai- Ls 2 408 239), kas ir **42,4% no pamatbudžeta kopējiem izdevumiem.** Mērķdotācija pedagogisko darbinieku atalgojumam tiek plānota 8 mēnešiem. Izdevumi ietver pedagogu un saimnieciskā personāla atlīdzību, skolas ēku un telpu uzturēšanu, bērnu un skolēnu ēdināšanu, skolēnu pārvadājumus, norēķinus par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem, pakalpojumu samaksu, krājumu, materiālu, energoresursu, inventāra, grāmatu un periodikas iegādi. Budžeta sadaļā plānoti arī Eiropas Savienības līdzfinansētie projekti, kas tiek īstenoti izglītības jomā.

Sociālajai aizsardzībai paredzēti izdevumi Ls 1 442 610 jeb 10,4% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem. Šajā sadaļā plānotie līdzekļi paredzēti Bauskas novada Sociālā dienesta un bāriņtiesas, pansionāta darba nodrošināšanai, sociālo pabalstu izmaksai un pakalpojumu apmaksai par iedzīvotāju uzturēšanos citu pašvaldību sociālās aprūpes iestādēs un dotācijas sabiedriskajām organizācijām. Sociālās palīdzības pabalstiem trūcīgām un maznodrošinātām personām un pārejai sociālajai palīdzībai finansējums plānots Ls 458 500 apmērā, t.i., 2010.gada līmenī. Lai atbalstītu bezdarbniekus, pašvaldība kopā ar Nodarbinātības valsts aģentūru turpinās Eiropas Sociālā fonda finansētā projekta „Darba praktizēšanas pasākumu nodrošināšana pašvaldībās darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai” īstenošanu.

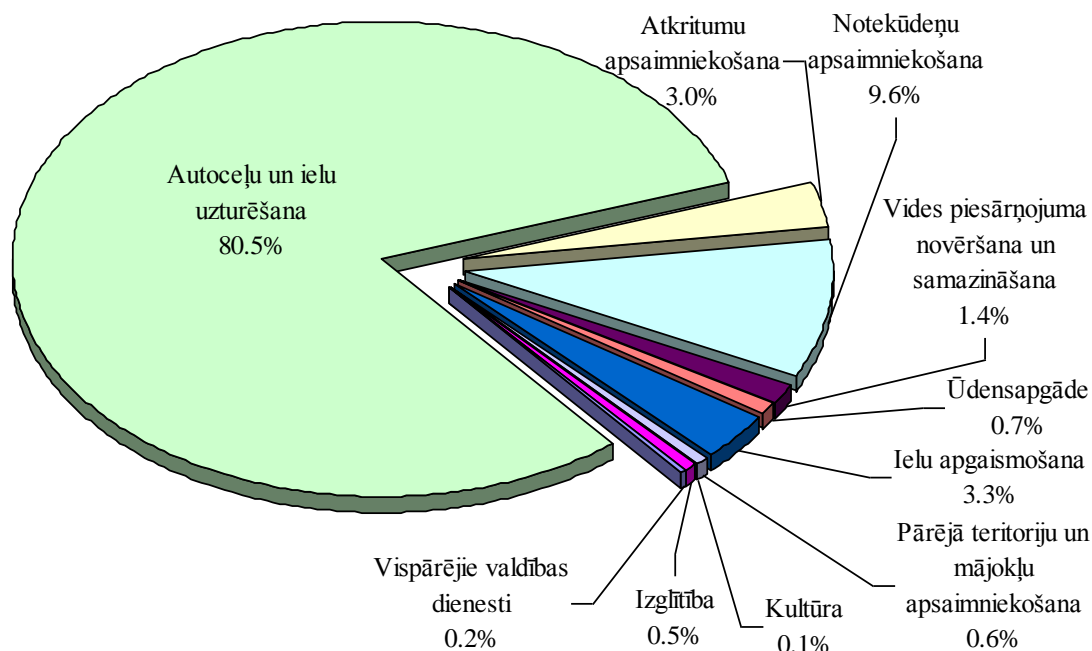
Speciālā budžeta izdevumi

Speciālā budžeta izdevumi plānoti Ls 405 611 apmērā, ko veido īpašiem mērķiem iezīmēto līdzekļu (autoceļu fonda līdzekļi, dabas resursu nodoklis) izlietojums Ls 403 347 un izdevumi no saņemtajiem ziedojumiem un dāvinājumiem Ls 2 264.

Speciālā budžeta līdzekļus plānots izlietot autoceļu un ielu uzturēšanai, atkritumu un notekūdeņu apsaimniekošanai, ūdensapgādei, ielu apgaismošanai, teritoriju un īpašuma apsaimniekošanai.

Ziedojumu un dāvinājumu izlietojums paredzēts atbilstoši ziedojuma-dāvinājuma mērķiem.

5.attēls. Speciālā budžeta izdevumu struktūra pa funkcijām/ nozarēm

Norēķini par aizņēmumiem un aizņēmumu saistībām

Aizņēmumu saistības 01.01.2011. sastādīja Ls 8 340 953, tajā skaitā

- aizņēmumi no Valsts kases Ls 8 286 989,
- aizņēmumi no Vides investīciju fonda Ls 12 083,
- finanšu līzings Ls 41 881.

2011.gadā plānots saņemt atlikušo aizņēmumu daļu kopsummā Ls 712 762 saskaņā ar 2010.gadā noslēgtajiem Valsts kases aizdevuma līgumiem. Eiropas Savienības līdzfinansēto projektu īstenošanai arī šajā budžeta gadā būs nepieciešams piesaistīt kredītresursus aptuveni Ls 2,0 milj. apmērā.

Plānotais aizņēmumu samazinājums 2011.gadā Ls 991 918, tajā skaitā

- aizņēmumu pamatsummas atmaksa Valsts kasei Ls 971 069,
- aizņēmumu pamatsummas atmaksa Vides investīciju fondam Ls 1 508,
- finanšu līzingu pamatsummas atmaksa Ls 19 341.

Norēķinu par aizņēmumiem un aizņēmumu saistībām 01.01.2011.- 01.01.2015. skatīt paskaidrojuma raksta 2.pielikumā.

Pārskatu par galvojumu saistībām 01.01.2011.- 01.01.2015. skatīt paskaidrojuma raksta 3.pielikumā.

DOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJS

V.VEIPS